

Vragen en opwaarderingen m.b.t. SB Voortgang Aanvalsplan ter bescherming van de Grutto

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
GroenLinks	1	We lezen dat in alle 5 de gebieden de extra middelen (1.5 miljoen per jaar) weggezet zijn en het beheer uitgebreid en/of verzwakt is, maar ook dat het lastig te zeggen is of dit resulteert in een verbetering van de weidevogelstand. Worden er (op provinciaal of interprovinciaal niveau) ook stappen gezet mbt de monitoring, zodat we met meer zekerheid kunnen zeggen of de manieren waarop de middelen nu ingezet worden ook daadwerkelijk het effect hebben wat wij beogen? Zo nee, waarom niet?	Ja, dit gebeurt. Op nationaal niveau wordt er een ecologische evaluatie van het ANLb uitgevoerd waarin gekeken wordt naar de ecologische effectiviteit van de beheermaatregelen. De resultaten hiervan worden in 2025 verwacht. Op provinciaal niveau voeren we een driejaarlijkse weidevogelmonitoring uit in alle gebieden waar we subsidie geven voor weidevogelbeheer om de weidevogelpopulaties te monitoren. De resultaten hiervan worden o.a. gebruikt voor de evaluatie van het beleid en het beheer. Ook op lokaal niveau wordt er door agrarische collectieven gemonitord op voorkomen van weidevogels en broedsucces.
VVD	2	Het is zeer spijtig te horen dat de provincie Utrecht mogelijk geen gebruik kan maken van gelden uit de 1,28 miljard van het transitiefonds, door het niet op tijd expliciet opnemen van maatregelen tbv het Aanvalsplan ter bescherming van de Grutto in de aanvragen. Wat is de reden dat er geen expliciete maatregelen tbv het Aanvalsplan ter bescherming van de Grutto zijn opgenomen in de aanvraag?	De kaders van het NPLG vanuit LNV bleven zeer lang (te lang) onduidelijk. Uiteindelijk werd er op zeer korte termijn gevraagd om een PPLG en maatregelpakketten in te dienen bij het Rijk, terwijl er nog veel onduidelijkheden bestonden (bijvoorbeeld of beheerkosten wel betaald mochten worden uit het Transitiefonds). Op deze termijn kon slechts een grove inschatting gemaakt worden van de benodigde middelen voor de realisatie van 5 AG-gebieden, maar het bleek niet mogelijk om hierin ook al concrete én realistische maatregelen te verwerken waarvan we wisten dat die op korte termijn uitgevoerd zouden kunnen worden. De kaders en voorwaarden vanuit LNV waren hiervoor te vaag, de benodigde instrumenten waren nog niet voldoende uitgewerkt en de agrarische collectieven konden daardoor nog niet aangeven wat zij realiseerbaar achtten in hun gebieden. Daarom zijn maatregelen ihkv het AG niet opgenomen in de maatregelpakketten van juli 2023. Nav de aanbevelingen uit de Osingabrief is er begin 2024 voor gekozen om alsnog maatregelen voor het AG op te nemen in de concretisering van de maatregelpakketten die per 1 april 2024 zijn ingediend.
	3	Wanneer wordt het volgende maatregelenpakket vanuit het Rijk verwacht en hoe gaat GS borgen dat er dan wel op tijd een (afdoende expliciete) aanvraag wordt gedaan?	Dit is nog niet bekend, hier heeft het Rijk nog niets over toegezegd. Dit is mede afhankelijk van een besluit van het nieuwe kabinet over het Transitiefonds. Intussen zijn de kaders vanuit het NPLG duidelijker, zijn we verder met het uitwerken van instrumenten en staan ook de agrarische collectieven meer open voor het

			Aanvalsplan. De randvoorwaarden zijn dus een stuk positiever ten opzichte van de eerste aanvraag in juli 2023.
Volt	4	Ondanks dat de middelen zijn weggezet in alle 5 gebieden en beheer is uitgebreid of verzaamd, en ondanks de gemelde professionaliseringsslag en grote ambities bij de agrarische collectieven, valt niet met zekerheid te stellen of er een verbetering optreedt. Kan met meer detail worden aangegeven hoeveel (extra) subsidie per gebied is uitgekeerd aan welke activiteiten?	<p>Ten opzichte van 2022 is er in Utrecht in 2023 netto ca. 800 ha ANLb-beheer voor weidevogels bijgekomen. Daarnaast is er relatief meer zwaar beheer afgesloten, wat een positiever effect heeft op weidevogels. Het gaat om beheerpakketten als plasdras, kruidenrijk grasland en grasland met rustperiode. Het budget voor ANLb-beheer voor weidevogels is in dezelfde periode gestegen met €2 miljoen van ruim €3,5 miljoen naar ruim €5,5 miljoen. Hier moet de kanttekening bij gezet worden dat alle beheertarieven fors duurder zijn geworden en dat deze uitbreiding voornamelijk zwaar (duurder) beheer betreft, waardoor dit verschil een vertekend beeld geeft.</p> <p>Daarnaast is er sinds 2022 bijna 5 ton aan subsidie vergeven aan de collectieven voor niet-productieve investeringen ter ondersteuning van het ANLb. Hiervan is meer dan 95% besteed aan plasdraspompen, de rest is naar predatierasters en wildcameras gegaan. Al deze middelen zijn dus ingezet ter ondersteuning van het weidevogelbeheer.</p>
	5	Welke beheeractiviteiten zijn er in de praktijk gebracht met de subsidie, en hoeveel van de subsidie?	Zie antwoord vraag 4.
	6	Wat wordt er concreet verstaan onder professionaliseringslag?	<p>Zie ook het antwoord vraag 4.</p> <p>Met een professionaliseringsslag wordt bedoeld dat de meeste agrarische collectieven een duidelijke ontwikkeling tonen in zowel de uitvoering van hun beheer als hun werkorganisatie. We verwachten veel van de collectieven. Het uitvoeren van beheer, ontwikkelen van mozaïekbeheer en optimalisatie van beheerpakketten vraagt veel werk, tijd en experimenteren in de praktijk. Toch pakken collectieven dit al jaren enthousiast op. Ook het Aanvalsplan grutto en de door ons gewenste verzwaaring van beheer wordt nu serieus opgepakt door de collectieven en er wordt actief meegedacht in de doorontwikkeling in verband met de NPLG-doelen.</p>
	7	En: hoe wordt het doelbereik en effectiviteit van de gesubsidieerde activiteiten gemonitord?	Omdat de gesubsidieerde activiteiten het ANLb en niet-productieve investeringen ter ondersteuning van het ANLb omvatten, gaat de monitoring ook via de al bestaande ANLb-processen. De provincie ontvangt jaarlijks van RVO een overzicht van de afgesloten beheerpakketten. Dit verschaft inzicht in hoeveelheden licht en zwaar beheer en de locaties van beheer.

			Daarnaast vinden jaarlijks gesprekken plaats met de collectieven over voortgang en bevindingen. Voor wat betreft inzicht in de effectiviteit van de beheeractiviteiten voor doelsoorten, zie antwoord vraag 1.
	8	Waarom is het AG niet eerder in het maatregelenpakket Reductie Broeikasgasuitstoot Veenweidegebied (juli 2023) opgenomen?	Zie antwoord vraag 2.
	9	Wat zijn destijds de overwegingen geweest? PU werkt immers al sinds 2020 aan de uitvering van het AG, en in 2023 werd al ingezet op verzwaring van het weidevogelbeheer via het ANLb.	Zie antwoord vraag 2.
		De samenwerking met andere gebiedspartners zal worden geïntensiveerd. Om welke partners gaat het hier precies?	Op korte termijn voornamelijk de collectieven en de Faunabeheereenheid. Op langere termijn ook de TBO's, Waterschappen en andere partijen die eventueel betrokken (moeten) zijn bij de realisatie van de AG-gebieden.
	10	En kan de beoogde intensivering worden geduid, wat zijn de plannen en op welke wijze zal dat gaan bijdragen aan een versnelde realisatie van de AG-doelen?	Op korte termijn wordt het overleg geïntensiveerd met partijen en wordt het onderwerp verlegd naar concrete uitvoering: wat is er mogelijk en nodig om zo snel mogelijk aan de slag te gaan? Dit zal hopelijk bijdragen aan een versnelling in het realisatieproces. Dit blijft uiteraard wel afhankelijk van de andere randvoorwaarden (middelen en instrumenten).
	11	Er lijkt een kans te bestaan dat we de intenties van de AG niet gaan materialiseren, o.a. afhankelijk van de uitslagen van de komende weidevogelmonitoring. Komen er momenten van evaluatie van de (Utrechtse) aanpak, mogelijk een intensivering van de inzet (inhaalslag) en hoe zal PS worden geïnformeerd over het doelbereik van de inzet van middelen?	Evaluatie en daaropvolgende ontwikkeling vindt eigenlijk voortdurend plaats in de IPO-werkgroep. Daarnaast vindt er een ecologische evaluatie van het ANLb plaats, zie antwoord vraag 1. Er is toegezegd om PS geïnformeerd te houden over de voortgang van het AG wanneer dit nodig wordt geacht via een statenbrief.
BBB	12	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Graag spreken wij over de grote ambities voor wat betreft de grutto, in relatie tot een rationele kostenoverweging. Daarnaast graag een verduidelijking van de veronderstelde relatie tussen het broeikaseffect en het voortbestaan van de grutto.	
	13	Is er een uitwerking/kostenraming voor een verdienmodel voor de individuele agrariër die mee wil doen aan het aanvalsplan grutto? Zo ja, kan die gedeeld worden? Zo nee, is het mogelijk dat deze gemaakt worden voordat de plannen verder uitgewerkt worden? Graag zien wij deze in, bij voorkeur voorafgaand aan een evt. vervolgtraject.	Nee, er is geen uitwerking/kostenraming gemaakt voor een verdienmodel voor individuele deelnemers aan het aanvalsplan Grutto. De instrumenten waar nu aan gewerkt wordt, werken over het algemeen via een kostenvergoeding en zullen dan ook niet onmiddellijk tot een verdienmodel leiden. Deze instrumenten zullen bedrijfseconomisch op ieder bedrijf anders uitwerken, we betrekken de sector bij de ontwikkeling hiervan.

	14	Wat heeft Reductie broeikasgas, lees verhogen grondwaterstand (bijv. VIS) te maken met het aanvalsplan grutto?	<p>Reductie broeikasgas heeft weinig te maken met het Aanvalsplan Grutto. Het verhogen van de grondwaterstand in veenweidegebieden draagt echter wel bij aan meerdere doelen: niet alleen wordt de uitstoot van broeikasgassen geremd, maar ook het leefgebied van weidevogels wordt hierdoor versterkt.</p> <p>Een hogere waterstand zorgt voor een beter voedselaanbod in de bovenste bodemlagen en daarmee voor meer foerageermogelijkheden voor weidevogels. Daarnaast zorgt het ervoor dat de groei van het gras in het voorjaar later op gang komt. Hierdoor groeit de grasmat niet te snel té dicht, waardoor weidevogels en kuikens er langer doorheen kunnen bewegen en er dus langer gebruik van kunnen maken als schuil- en foerageergebied. Ook zorgt het voor een diversere soortensamenstelling in de grasmat, met tot gevolg o.a. een diversere structuur en een diverser aanbod van voedsel.</p>
	15	Wordt er ook in kaart gebracht hoe we predatie in kaart brengen om het 'succes' van aanvalsplan grutto niet in gevaar te brengen?	<p>Ja, de relatie tussen predatie en weidevogelsucces staat scherp op de radar en daar schenken we veel aandacht aan. Dit is onder andere een punt van aandacht in het OFM. In het OFM staat dat we beter in kaart willen brengen wat de staat van instandhouding is van de belangrijke predatoren vos en marterachtigen en wat voor effect dodelijke en niet-dodelijke beheermaatregelen hebben op bijvoorbeeld het succes van weidevogels.</p>
PvdD	16	In de Statenbrief wordt gesteld dat de ANLb-subsidie er is voor uitvoering van het ANLb-beheer ("aangezien het ANLb enkel voorziet in een subsidie voor het uitvoeren van beheer [...]"). Daarom kwam er meer subsidie via AVP, maar dat was "om het ANLb beheer te kunnen uitvoeren met niet-productieve investeringen". Wat is verschil tussen deze twee subsidiedoelen?	<p>Via het subsidiestelsel ANLb mag alleen subsidie gegeven worden voor het uitvoeren van concrete beheermaatregelen (maaieren, slootschonen, niet bemesten, etc.). Soms zijn er echter investeringsmaatregelen nodig om beheermaatregelen (optimaal) uit te voeren (denk bijvoorbeeld aan het plasdras zetten en houden van een perceel, dat is onmogelijk zonder het aanschaffen van een plasdras-pomp). Hiervoor is de subsidieregeling (investeringsregeling) voor de aanschaf van niet-productieve investeringen tbv het ANLb bedoeld, deze loopt via de subsidieverordening AVP en heet daarom: "<i>subsieregeling Investerings agrarisch natuurbeheer (AVP)</i>". De subsidiedoelen zijn dus hetzelfde, beide regelingen dienen de ANLb-doelen. Beide regelingen voorzien echter in verschillende uitgaven, namelijk structureel beheer vs. eenmalige investeringen.</p>
	17	In de Statenbrief wordt het instrument "CO2-vervaardingsinstrumenten" omschreven als 'van gelimiteerde waarde' in onze provincie, o.a. omdat "de waterstanden in onze provincie al relatief hoog zijn". We hebben	<p>De waarde van dit soort regelingen lijkt voor Utrecht gelimiteerd, omdat de animo in Utrecht erg laag is. Dit is de boodschap die we veel van collectieven en agrariërs te horen krijgen. Uiteraard zijn er plekken in de</p>

		m.n. in het noordwesten van onze provincie last van bodemdaling in het veenweidegebied, voornamelijk door het laaghouden van het waterpeil. Waarom wordt deze maatregel dan als 'van gelimiteerde waarde' gezien, terwijl er juist veel winst valt te behalen als we het grondwaterpeil daar verhogen?	provincie Utrecht waar er wel degelijk nog veel winst te behalen valt in het verhogen van grondwaterpeilen. Ook in het noordwesten van Utrecht lijkt de animo voor dit soort regelingen, voor zover wij in kunnen schatten, echter tegen te vallen.
	18	Op welke regelingen kunnen TBO's en andere grondbeheerders zonder agrarisch doel aanspraak maken op subsidies t.b.v. weidevogelbeheer?	Op natuurgronden kunnen terreineigenaren aanspraak maken op subsidie voor structureel natuurbeheer via de Subsidieverordening Natuur en Landschap'. Voor weidevogels gaat het dan meestal om het natuurdoeltype N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.